

110

Colecția **POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE**

CRIȘAN FĂGERAȘU

**SECRETUL
INGINERULUI
MUȘAT**

EDITATA
DE REVISTA
**ȘTIINȚA
TEHNICĂ**

CRIȘAN FĂGERAȘU

SECRETUL INGINERULUI MUȘAT

★ ★ ★

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

110

Dragi cititori,

Vă rugăm să ne scrieți impresiile și observațiile dv. critice cu privire la acest roman și la prezentarea lui grafică.

Adresa noastră este: Colecția „Povestiri științifico-fantastice” a revistei „Știință și tehnică”, Casa Științei, Piața Științei nr. 1, raionul I. V. Stalin, București.

**MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE ÎNAPOIAZĂ**

**MANUSCRISELE NEDACTILOGRAFIAȚE
NU SE IAU ÎN CONSIDERAȚIE**

Coperta-desen: DUMITRU IONESCU

(Urmare din numărul trecut)

Rezumatul capitolelor precedente

În Torida — o mare țară capitalistă bîntuită de criză, prin anul 1965 — inginerul Grigore Mușat — un român luat prizonier pe frontul antihitlerist și care n-a mai izbutit să se repatrieze — a inventat o „pînză vie”, un material plastic, care în anumite condiții se înmulțește „de la sine”.

Pentru a-i smulge secretul invenției, luptă poliția — reprezentată de inspectorul Nostril —, serviciul secret — generalul Bigellow —, diferite persoane neidentificate, agenți ai unor trusturi rivale etc.

52

Abia apucase Nostril să iasă din cameră, cînd o mină grea i se puse pe umăr :

— Ești arestat !

— Cum, de ce ? Cine sînteți ?

Vedea după înfățișarea oamenilor din fața sa că sînt cu toții de la serviciul secret. Se așteptase la asta. Privi la ceas : „Da, exact într-o oră au aflat de toată afacerea asta. Era de presupus”.

— Știi prea bine cine sîntem ! îi vorbi calm un om înalt și uscățiv, negricios, în care Nostril îl recunoscuse, în ciuda hainelor civile, pe generalul Bigellow. De ce n-ai înștiințat serviciul special ? Te joci ? Știi doar că orice caz de invenție trebuie să fie comunicat serviciului secret !

— În loc să mă arestați, mai bine mi-ați fi cerut ajutorul ! protestă înciudat Nostril. Nu m-am ferit de serviciul special, am întîrziat numai. Abia vineri l-am arestat. Miine vă chemam.

— Dragă Nostril, spuse prietenos generalul, să-ți fie țărîna ușoară. Ca să pătrund aici peste capul poliției, a trebuit să iau un ordin scris de la președintele statului. Dacă n-ai fi mințit cînd te-am întrebat unde-i românul, poate ai mai fi scăpat cu viață. Așa însă, mă voi vedea silit să raportez că te-ai opus serviciului special și că ai fost ucis în timpul luptei. Care ți-e ultima dorință ? Vrei poate să mîninci o plăcintă cu vișine ?

— Văd că mi-ați studiat obiceiurile, rise Nostril. Nu, domnule general, ultima mea dorință e să fac un serviciu țării.

— Haide, haide, făcu generalul, nu incerca să mai ciștiți o secundă de viață cu tirade. Spune iute.

— Îmi dau seama că mă omoriți pentru că știu prea multe. Dar vreau să vă previn că mai e un cetățean care cunoaște toț cazul.

— Healey ?

— Nu, altul. Nu vă cer o decorație post-mortem. Dați-mi o pensie pentru familie și un loc onorabil la cimitir, și vă spun numele lui.

— S-a făcut, zise generalul. Ai cuvîntul meu de onoare.

Nostril își aminti de renghiul cu scrisorile pe care i-l jucase Bishop și minți :

— Am lăsat la mai mulți avocați, în testament, toate amintirile mele. Le-am spus însă : „În caz că se ivește o pensie, aruncați testamentul în foc !“.

— Bine, bine, zise generalul plictisit : 100 pe săptămînă. Ei, hai, cine e ?

Atunci Nostril, cu o sălbatică bucurie de răzbunător, spuse :

— Inspectorul Bishop. E asociat cu mine. Dacă primesc eu un glonte în ceafă, să primească și el !

Spunînd acestea, Nostril, cu un sentiment al dezastrului, avea o ciudată satisfacție. Știa că înăuntru, în acest timp, familia lui Mușat e devorată și că astfel se distruge ultimul argument care l-ar fi putut hotări pe romîn să vorbească. Mai mult : buzele lui Mușat vor fi pecetluite veșnic de ură.

Un agent îi scoase lui Nostril revolverul din buzunar și urlă :

— Hai, mergi !

O porni pe coridorul subteran, așteptînd glonte dintr-o clipă în alta. Genunchii i se muiaseră. Se opri.

— Ce e ? întrebă plictisit agentul. Mergi înainte !

— Să nu uitați de Bishop. Și să vă ia dracul pe toți !

Se prăbuși greoi, corpul lui moale nu făcu nici un zgomot. Mîna i se întinse înainte, parcă ar fi încercat să apuce ceva. O viață întregă alergase după ciștiț. Degetele se zbătură puțin, înfrigurate, apucără un zgrunțire al peretelui umed și se înțepeniră.

— Uf ! da' greu mai era și ăsta ! spuse, în loc de discurs funebru, unul din agenții care îl cărau.

53

Ușa cabinei de observație se deschise brusc. Cineva, calm și metodic, îl dezlega pe Mușat.

— Domnule inginer, spuse serviabil generalul Bigellow, ați fost preluat de serviciul secret. Veți fi mutat într-un laborator, să ne dați formulele. Torida are nevoie de ele.

Mușat nu-și ridică privirile. Cînd ultima frînghie fu desfăcută, inginerul căzu de pe scaun. Fusese leșinat, dar căderea îl trezi. Sări în picioare, scoțînd un răcnet neomenesc :

— Uite !

Cu degetul întins, arăta femeia cu cei doi copii, care se zbăteau asemenea unui inform Laokoon în șerpii de pinză albastră. Se pare că pinza nu le cauza nici o durere, dar că palpitația materialului, care devenea tot mai puternică, îi speria, creșterea pinzei fiind o permanentă amenințare de înăbușire și strivire.

— Dați-le drumul mai iute ! strigă Mușat.

— Regret, răspuse generalul. Am instrucțiuni de a lăsa familia să vă fie lichidată în caz că nu-mi comunicați formulele dv. Cum ați obținut ca un fesut macromolecular să se înmulțească? Puteți imprima în toate culorile?

— Nu pot să vă răspund așa, în două cuvinte! strigă înnebunit Mușat. Dați-le drumul și vorbim pe urmă.

— Regret, spuse generalul!

Mușat deschise gura să spună ceva, căută aer, se clătină pe picioare, întinse miinile înainte căutînd un sprijin și, pînă să apuce să-l prindă cineva, căzu moale pe măsuta din fața lui, încețindu-și miinile pe telefon, ca și cînd ar fi vrut să se țină de el.

Generalul îl apucă brutal de umăr, zgîlțindu-l și încercînd să-l întoarcă spre el. În clipa următoare văzu un fulger negru și, înainte de a-și da seama ce s-a întîmplat, simți o izbitură cumplită în cap. Mușat, cu o forță neașteptată, îi repezise telefonul în tîmplă. O clipă după aceea, agentul de alături, care nu putuse să tragă din cauză că Bigellow stătea între el și inginer, văzu că generalul se prăbușește. Acum putea să tragă în Mușat și trase. Aproape în aceeași clipă, răsunaseră de la spate cîteva împușcături.

Mușat căzu peste general.

54

Se repeziră cu toții asupra lui Bigellow și văzură că trăiește.

— A avut noroc, zise unul din agenți, uite ce l-a scăpat! și arătă șnurul rupt al telefonului. Firul a oprit din forța loviturii. Al naibii tip era și românul ăsta!

— Să-ți spun drept, spuse unul din agenții care îl pălmuia pe Bigellow ca să-l trezească, nu-mi pare rău că l-a mai pocnit puțin pe șefu'. De cînd cu scăderea acțiunilor „Wessemer“, a devenit tare nervos. Da' nu se trezește, cred că românul i-a făcut rost de-o internare în spital pe vreo lună.

— Las' că tot noi o să ieșim vinovați, se plinse un ofițer mărunțel, și-atunci să vedem dacă o să vă mai ardă de glumă. „Cum v-ați apărat generalul?“ — o să ne întrebă. „De ce l-ați omorît pe român? Hai, duceți-vă în mormînt după el, să-i scoateți formula! Doar ați avut ordin să-l aduceți viu!“

— Șefule, se minună un agent, mi se pare că cetățeanul trăiește!

— Imposibil! S-au tras vreo zece gloanțe în el.

În aceeași clipă, ca și cînd ar fi vrut să dea o dezmințire, Mușat deschise ochii.

Agenții zîmbiră.

— Ai avut noroc, zise cel care răspundea la numele de Ned, mie să-mi mulțumești că te-am împușcat. Ai căzut, și celelalte gloanțe au nimerit în perețele ăsta de sticlă de oțel. Ia să vedem!

Îl cercetă pe Mușat și constată că acesta nu are decît o singură rană, ceva mai jos de umărul drept.

Inginerul, care părea căzut într-o stare de prostație, își reaminti totul deodată, întoarse iute capul și văzu că ai lui se chinuiau mai departe după perețele acela de sticlă; căzuseră pe podea, mama se pusesse înaintea copiilor, un scut de carne în fața pinzei ucigașe.

— Nu m-ați nimerit, trageți, împușcați-mă odată! țipă Mușat. Nu trase nimeni în el, dar, ca un soi de răspuns, răsună o bubuitură care, în subteran, aproape că le sparse timpanele. Se auziră cîteva

impuşcături răzleţe, apoi se dezlănţui un adevărat uragan. Agenţii, deveniţi palizi, schimbă priviri îngrijorate. Ca şi cînd s-ar fi înţeles din ochi, fugiră afară din cabina de observaţie, tirînd după ei corpul inert al lui Bigellow şi incuind uşa după ei.

Muşat rămase singur, bătînd cu pumnii, nebuneşte, neputincios, în sticla de oţel ce-l despărţea de cei dragi lui.

— Vorbesc, strigă el, nu se mai poate aşa! Vorbesc, vă dau formele.

Abdicase oare sau îşi îngăduise această slăbiciune văzînd că a rămas singur?

Impuşcăturile nu mai conţineau.

Marieta, soţia lui Muşat, îşi pierduse cunoştinţa, părul ei blond se cufunda sub valurile albastre de pinză. Roxana şi Puiu, mai mici, avînd nevoie de mai puţin oxigen, erau trei încă; prin sticlă nu se auzea, dar gurile lor larg deschise arătau că ţipă. Uşa de fier a cabinei de observaţie bubui, dată de perete. Un om înalt, cu păr alb, îmbrăcat în salopetă, cu un pistol-mitralieră sub braţ, îl cuprinse de umeri pe Muşat şi îi strigă:

— Tovarăşe inginer, comitetul rominilor revoluţionari vă salută! Am săpat o galerie subterană, sinteţi salvat!

Salvarea, limba patriei, auzită după atîţia ani, descărcarea nervoasă dezlănţuiră plînsul inginerului. În clipa următoare, însă, apucînd frenetic salopeta necunoscutului, strigă:

— Iute, n-avem mult timp!

55

În cîteva clipe, Muşat şi cîţiva însoţitori în salopetă, sărînd peste trupuri neînsufleţite de polişti, de agenţi ai serviciului secret şi de civili în salopetă, căzuţi cu toţii în luptă, ajunseră în pragul camerei speciale. Deschiderea uşii de fier şi salvarea durară mai puţin de trei minute. În timp ce familiei i se dădeau primele îngrijiri, Muşat se sprijini de perete şi zimbi slab:

— Nu mai am lacrimi..., spunea el. Aş vrea să plîng de bucurie.

— Gata! strigă muncitorul cu părul alb, soţia dumitale şi-a revenit, trebuie să ne grăbim. Ai putere să fugi?

— Daţi-mi o ţigară! ceru slab inginerul. Şi un foc...

Căpătînd chibrituri, aprinse cîteva şi le aruncă pe neaşteptate peste grămezile de pinză palpitîndă. Cu o viteză neverosimilă, arzînd mai iute decît celuloidul, grămezile de pinză izbucniră în flăcări albastre şi portocalii, care lăsau un fum negricios.

— Ce faci, ce faci? striga omul.

— Nu vreau să rămînă pinza asta în miinile lor, explică Muşat. Aş putea oricînd să produc alta.

— Bravo, foarte bine! strigă celălalt, tuşînd şi ferindu-şi obrazul de arşiţa flăcărilor. Nu cumva a rămas vreo fişie în laboratorul lor chimic?

— Nicî urmă! rise strimb inginerul — la primul reactiv se topeşte.

Se auzi de afară un vuiet de sirenă.

— Să fugim, spuse omul.

Rămăseseră în viaţă vreo douăzeci şi cinci, îmbrăcaţi în salopete, iar familia inginerului se afla în mijlocul lor. Porniră să se retragă prin galeria subterană.

Populația de pe stradă fugise, înspăimântată. În timp ce în subteran exploda bubuitura, la suprafață, pe stradă, poliția orașului Otlonto încercuise sediul. Citeva sute de curioși s-ar fi apropiat totuși de clădirea poliției: dacă nu i-ar fi ținut deoparte cordoanele polițienești.

La cafeneaua unde fusese postul de observație al lui Bishop stătea acum însuși șeful poliției publice. Mașinile poliției blocaseră strada pe ambele părți.

Toate intrările și ieșirile erau păzite. Orice circulație — interzisă.

În sfârșit, în semicerc în fața clădirii poliției, stăteau aliniați 150 de polițiști, cu puști-mitraliere și grenade cu gaze lacrimogene; erau apărați de gloanțele răzlețe din sediu prin scuturile motocicletelor.

— N-are rost să asediem sediul, spuse șeful poliției. Banda salopetelor albastre, din câte mi s-a raportat, nu e numeroasă. Dar s-a baricadat în clădire. De ce să pierdem oameni degeaba? Tot o să trebuiască să iasă afară: le-am pregătit o primire triumfală.

— Domnilor, spuse Orsini blind, după aprecierile mele, cea mai grozavă criză din istoria acestei țări, criza anului 1965, va lua sfârșit în câteva luni.

Rumoare: zecile de oameni de afaceri așezați la masa lungă a Conferinței „Wessemer” respirară ușurați.

— Vă spun chiar mai mult, adăugă Orsini, criza s-ar fi putut sfârși încă acum două luni, de-am fi vrut. Dar e aici o problemă: pentru cine se sfârșește mai bine? Ca să vorbim pe șleau: pentru Rockepont sau pentru mine? Știți că „Textinghouse” al lui amenința să înghită „Wessemer”-ul nostru.

— Cu sprijinul comuniștilor! țipă enervat un omuleț care își clătina mereu capul.

— Să nu exagerăm, zimbă Orsini îngăduitor, arătându-și dinții albi. Noi am avut parte de grevă totală, pe cînd la ei trei combinate mari, între care cel din Blacktown, au lucrat din plin. Șefii lor sindicali s-au lăsat cumpărați, ai noștri nu.

— I-a mituit Rockepont, strigă omulețul. I-a mituit să facă grevă!

— Să nu exagerăm! rise Orsini bine dispus. Mai sint și șefi sindicaliști care, din păcate, nu se lasă cumpărați. Domnilor, propunerea mea e următoarea: vrea „Textinghouse” să înghită „Wessemer”-ul? Foarte bine! Lichidăm toată industria noastră!

Țipete, proteste; trebuiră să treacă mai multe minute pînă cînd Orsini, bătînd răbdător cu ciocanul în masă, restabilă liniștea.

— Nu vă speriați, le vom ceda o industrie fără valoare. Da, domnilor, le vom ceda „Wessemer”-ul, să rămînă ei singuri stăpîni ai fabricilor plastice și textile, iar noi nu vom cere în schimb decît acțiunile petrolifere Rose.

— Ne ruinăm.

— Mai bine criza!

— Te-ai înțeles cu Rockepont!

— Domnilor, domnilor, îi mustră amabil Orsini, vă rog să mă credeți, nu ne ruinăm, dimpotrivă! Gentlemen, pot să vă anunț că

sîntem în posesia unei descoperiri care schimbă complet datele problemei și care face ca industria textilă...

La aceste cuvinte, un beculeț roșu se aprinse pe masă în fața lui Orsini.

— Mă scuzați, spuse el, nu-mi place să întrerup consiliul, dar e o chestiune extrem de urgentă, tocmai în problema de care vă vorbeam.

Își îndepărtă scaunul de masă și apăsă pe un buton. Din plafonul sălii coborî iute o cabină plastică, de felul celor pentru telefoanele publice, numai că n-avea fund — un fel de borcan uriaș cu gura în jos. Putînd vorbi fără să fie auzit, Orsini luă telefonul agățat de perețele din dreapta cabinei :

— Ce e ?

— Generalul Bigellow a dat greș, îi spuse o voce înăbușită. A năvălit peste el o bandă necunoscută, din niște subterane. În ultima clipă, au făcut să explodeze un zid, și au dat buzna în beciul poliției.

Ochii mari negri ai lui Orsini se îngustară :

— Idiotul ! spuse el blînd.

— Doi oameni au izbutit să fugă și mi-au raportat : a fost săpată spre sediul polițienesc o galerie subterană. Am reperat locul de pornire : o măcelărie deschisă chiar azi dimineață. Acum, în fața măcelăriei, acoperind-o, stă un camion frigorifer uriaș. Cred că pe acolo o să-l scoată pe român, dintr-o clipă într-alta.

— Poliția știe ?

— Nu cred. Îi așteaptă prin față, cu o adevărată armată. Ce facem ? Să punem mina pe român chiar cînd îl viră în camion ? Sau poate să filăm camionul și să dăm atacul mai spre marginea orașului ?

— Cîți oameni aveți ?

— Optsprezece.

— De ce așa puțini ?

— Ne-am bazat pe serviciul secret, așa că n-am mai mobilizat pe toți ai noștri.

— Foarte rău ! V-am spus de o mie de ori că „Wessemer“ e „Wessemer“ și serviciul secret e serviciul secret ! Să nu vă mai bazați pe năvingii lui Bigellow.

— Ce facem ?

— Dați atacul mai spre marginea orașului. Eu vă trimit urgent întăriri.

Membrii consiliului nu auzeau nici un cuvînt, dar după figura agitată a căpeteniei lor ghiciră că în acele cîteva clipe li se hotărâște soarta.

58

Trecuseră abia cîteva minute de cînd formația necunoscută îl eliberase pe Mușat.

În fața sediului aștepta poliția.

Pe o stradă învecinată, care nu fusese barată de poliție, mai multe mașini pline de oameni stăteau pe un loc special prevăzut pentru parcare. Peste drum de noua măcelărie, un om care admira o vitrină de cosmetice făcu un semn discret în direcția mașinilor.

Aproape în aceeași clipă, motorul camionului începu să vibreze, fără ca mașina să se urnească din loc. Doi măcelari cu șorțuri insin-

gerate apărură în stradă săltind prin uşile din spate ale camionului un sac mare, plin, cam de lungimea unui om. Imediat se formă un releu, şi, pe braţe, vreo zece saci fură aşezaţi în maşină, sub privirile binevoitoare ale noului proprietar al prăvăliei. La urmă, uşa din stînga, pe care scria CAR, şi cea din dreapta, cu inscripţia NE, se reuniră, iar camionul gigant se puse în mişcare. Mergea iute.

Fu filat cu îngrijire, după toate regulile artei.

La stopuri, unde se înghesuiau multe maşini, cite un urmăritor cobora, ca să fie mai sigur că nimeni nu se dă jos pe furiş din camion.

Mai spre marginea oraşului, la o staţie de benzină care avea alături şi un bar, şoferul camionului de carne coborî să ia o gustare. Barul mai avea o ieşire prin care se putea ajunge în altă stradă. Şoferul nu se mai întoarse.

După vreo cinci minute, oamenii Societăţii „Wessemer“, simuînd două accidente, blocară camionul. La o comandă se repeziră, cu revolverele în miini, şi deschiseră dintr-o dată uşile pe care scria CARNE, sărind iute de o parte.

Nu se auzi nici o împuşcătură. Agenţii scoaseră afară primul sac şi, cu băgare de seamă, îl desfăcură.

Un om sări în picioare, dar, pocnit în creştet, căzu la loc. Astfel goliră la rind ciţiva saci. La al şaselea sac, după defacerea legăturilor, nu sări nimeni în picioare.

Agenţii desfăcură pinza grosolană a sacului şi deteră peste un cap bandajat. Un om stătea parcă adormit, cu un fes alb medical pe cap.

— Bigellow ! exclamară agenţii uimiţi şi furioşi. Generalul Bigelow ! Ne-au păcălit : aştia-s oamenii serviciului secret. Unde-s rominul şi complicitii lui ?

— Să ştii că au şters-o după ce-am plecat noi !

Dar căpetenia echipei „Wessemer“ era un om conştiincios :

— N-aveţi nici o grijă, băieţi ! Am lăsat acolo o echipă de pază.

59

Cînd se întoarseră la măcelărie, locul era barat de poliţie. Şeful echipei „Wessemer“ căută din ochi oamenii pe care-i lăsase acolo ; nu se vedea nici urmă de ei.

Între două cordoane dublate de poliţişti, în cătuşe, inginerul Muşat, susţinut de doi oameni, familia lui Muşat şi ceilalţi bărbaţi în salopetă, păziţi de trei poliţişti cu puşti-mitraliere, ieşiseră din măcelărie şi traversau strada. Latul puştii-mitraliere a unui poliţist izbi în Muşat, să-l facă să meargă mai iute. Cu lovituri şi vorbe urite, poliţiştii îi îndesară în magazinul de cosmetice de peste drum de măcelărie.

— Da' ce fac acolo ? întrebă omul de la „Wessemer“.

— E formidabilă poliţia noastră, răspunse, plin de satisfacţie, un domn îmbrăcat în haine de călărie. Era acolo un sediu secret al poliţiei.

Un agent ieşi afară să tragă obloanele şi, fiindcă nu izbutea singur, chemă ciţiva poliţişti din cordoanele de pe margine să-l ajute.

60

— Iute ! strigă omul înalt cu păr alb, care-l salvase pe Muşat. Avem două-trei minute pină o să-şi dea seama ce s-a petrecut.

Spunind acestea, își dezbracă iute hainele de ofițer de poliție. Ceilalți polițiști aruncară și ei în mare grabă uniformele pe care le purtau și rămaseră în salopetele pe care le purtaseră pe dedesubt — salopete care nu le jenau mișcările.

— Pe-aici! zise conducătorul grupului și, dînd la o parte un raft încărcat cu parfumuri și borcănele de cremă, deschise un chepeng.

61

— Cine a plasat cordoane acolo, la măcelărie? striga furios șeful poliției.

— Chiar ei! raportă în poziție de drepti un ofițer. În subteran, în timpul luptei cu poliția și serviciul special, au dezbrăcat cîțiva polițiști morți. Și-au pus hainele lor.

— Bine, bine, dar cordoanele?

— Ca să fie siguri că n-o să-i deranjeze nimeni cît traversează strada, au chemat mai multe plutoane de poliție... au organizat un cordon și au șters-o.

— Cu ajutorul poliției! bombăni furios șeful poliției.

62

Dezorientați, polițiștii trăgeau la întimplare, pe mai multe străzi. Inconjuraseră mai multe cvartale, căci nu știau precis cu ce clădiri avea legături magazinul de cosmetice.

Șeful poliției conducea personal detașamentul puternic care pătrunsese în magazin.

Cînd deschiseră chepengul, văzură că nu mai există scară pe care să coboare. Planul de salvare fusese, după toate semnele, elaborat minuțios. Abia cînd aduseră o scară de frînghie, văzură că a dispărut coridorul: chepengul se deschidea asupra unui tub închis la capăt, ușa dispăruse. Încercară s-o identifice prin ciocănituri, prin mici explozii, dar pierduseră timp. Cînd găsiră galeria prin care fugiseră Mușat cu însoțitorii săi, îngustul coridor era blocat de moloz: urmăriții puseseră o bombă.

Șeful poliției se așeză pe un pietroi și își cuprinse tîmplele în mîini.

63

Ca să nu facă zgomot, salvatorii lui Mușat provocaseră un soi de „explozii amînate“.

Exploziile mici, pierzîndu-se în zgomotul marelui oraș, avuseseră loc cu o zi înainte. Pietroaiele și molozul fuseseră strînse cu grijă la loc, așa încît coridorul era practicabil. Însă după trecerea detașamentului, cite un capac mare din plafonul coridorului, tras cu lanțuri, se prăbușea la pămînt, podidit de pietroaie și moloz: se producea astfel o „explozie cu repetiție“, cum îi explica lui Mușat compatriotul său.

Astfel, izolat de urmăritorii lui prin cîteva coridoare explodate, Mușat se pomeni ajuns fără riscuri în cu totul alt cvartal, unde nici nu se auzea zgomotul luptei. Însoțitorii erau acum doar patru — restul se împrăștiaseră pe drum — și nu mai aveau arme cu ei.

Omui înalt cu păr alb răsuflă ușurat, își dezveli dinții într-un suris cuceritor și spuse :

— Uf, am scăpat! Să urcăm, ne așteaptă afară două mașini. Te pansăm în mașină.

64

Casa era săpată în stîncă, iar terasa era suspendată de-a dreptul deasupra mării; stînd pe terasă, aveai senzația că ești pe vapor. Dacă însă îți întorceai privirile de la furiile obosite ale mării, puteai zări de pe un cot al terasei o îngustă fișie de pădure, dincolo de care strălucea în inserare un lac cu apă dulce. Un soare diform, roșu, parcă topit de bucuria somnului, se scufunda în mare; valurile călătoreau tăcute, rînduri-rînduri de oșteni cu zale argintii, care se repezeau la asaltul unor stînci cenușii, sfărîmîndu-și piepturile în explozii de stropi și spume. Și iarăși și iarăși își reinnoiau asaltul, ca un puls gigantic al mișcării fără de moarte. Numai cine a zăcut în spital de o boală grea poate să ghicească lăcomia liniștită, voluptatea filozofică cu care ochii lui Mușat gustau verdele sfios al pomilor ușor clătinați de briză, îndărătul cărora lacul își trăia clipele de liniște dinaintea intrării în noapte.

Lungit în șezlong, Mușat își mișca fără țintă mina dreaptă, fericit că rana de la umăr merge spre vindecare, iar stînga i se odihnea pe brațul Marietei.

Așa îi găsi omul înalt cu părul alb, cel care îi salvase din subteranele poliției.

— În sfîrșit! exclamă Mușat strîngîndu-i mina. De patru zile întreb de dumneata!

— Am vrut să vă las timpul să vă odihniți și să vă întremați.

— Asta i-am spus și eu, interveni soția lui Mușat, scaldînd necunoscutul în lumina ochilor ei albaștri. Dacă ar fi fost vreo primejdie, nu ne-ați fi lăsat să ne odihnim așa.

Fața celui alt se umbri.

— Primejdie există, dar e nevoie să stăm pitiți aici. Toate granițele sînt alarmate, ei ne caută peste tot. V-am adus și ziarele. Valul grevelor e în scădere; situația, deocamdată, se „normalizează”. Capitaliștii se folosesc de numele dumneavoastră ca de un paratrăsnet.

Mușat parcurse în grabă titlurile de o șchioapă care-i înconjurau fotografia: „Spionul dispărut”, „A furat oare Mușat secretele noastre chimice?”, „Unde s-a ascuns românul”, „Serviciul secret pe urmele lui Mușat” și altele de același fel.

— Mă plictisește, zise el. Sînt un om unilateral. Decît zece rapoarte senzaționale despre mine, prefer să citesc o singură recenzie științifică despre altul, dar să fie bine scrisă, domnule...

— Cristea, îl completă celălalt surizător. Nici n-am apucat să mă prezint: Traian Cristea. Sînt mîncitor din Blacktown, președintele comitetului romînilor revoluționari.

— Și toți cei care ne păzesc acum sînt romîni? întrebă emoționată Marieta Mușat. Atît de mulți?

— A, nu, nici vorbă de așa ceva. Ne ajutăm unii pe alții — italieni, mexicani, cîțiva irlandezi, americani, toridieni —, oameni din mișcarea revoluționară. Căci nu vreau să vă ascund nici o clipă că sînt comunist.

Spunînd acestea, Cristea își alege un fotoliu masiv, îl ridică fără

efort cu o singură mână și se așează confortabil în fața soților Mușat. Purta haine de sport dintr-o stofă modestă, fără strălucire, dar trainică și bine tăiată. Poate nu era costumul atât de bine făcut, pe cât cădea de bine pe trupul înalt, lipsit de rotunjimi. Părea un om de vreo patruzeci de ani, cu părul albit înainte de vreme și rărit deasupra frunții. Corpul tinăr încă, obișnuit cu mișcarea în aer liber, purta un cap inteligent și surizător: gură largă cu dinți sănătoși, un nas cam mare, ochi verzi care priveau drept în față. Răspindea o plăcută aromă de pipă și, așa cum stătea confortabil în fotoliu, părea mai curînd un liniștit sportsman englez decît un revoluționar din Blacktown.

— În toată aventura asta, rise Mușat, dumneata ești singurul om care se află la locul lui. Ai toate trăsăturile unui erou de roman, din tîtce aceia iuți și mușchiuși, care doboară șase adversari dintr-o singură lovitură.

Cristea rise, făcînd semne de protest cu mîna.

— Zău, zise inginerul, eu nici nu știu cum de-am reușit să-l pocnesc pe Bigellow atît de bine cu telefonul în creștet; mă simt ca vai de capul meu: slăbuț, cu doi copii și o nevastă după mine, n-am tras un foc de revolver în viața mea și amesc cînd îmi lipsesc ochelarii.

Cristea privi cu coada ochiului spre soția lui Mușat, așteptîndu-se ca ea să protesteze. Și, într-adevăr, plină de patimă, ea se repezi:

— Să nu se supere domnul Cristea, dar eroii romanelor moderne nu mai sînt cei care știu să se bată. Le-au luat locul oamenii de știință, savanții, iar tu, dragul meu, ești savant, altfel nici nu te-aș iubi. Dar — știi — de loc nu te-aș iubi!

— Mușat, amuzat, înălță din umeri și tresări: durerea îi amintise că nu e bine să-și miște umărul drept.

— Ei, drăguț, în romane oamenii de știință trebuie să fie bătrîni și cam distrați, izolați de lume și să nu mînce atîta bătaie cîtă am mîncat eu.

Cristea încetă să mai suridă și spuse grav:

— Dacă-i vorba să lăsăm gluma deoparte, rezistența dumneavoastră a fost admirabilă.

Părea emoționat, și voca îi tremură:

— Cît despre mine, domnule Mușat, decît să mă bat pe aici prin subteranele Toridei, aș prefera să duc o existență socialistă, iar boxul să-l practic cu mînuși, pe ring, în orele libere. Vă invidiez, cred că o să vă întoarceți în țară.

Marieta și Cristea ar fi vrut să se mențină cît mai mult în astfel de generalități: inginerul mai era încă slăbit de rana de la umăr și de urmele chinurilor suferite. Dar Mușat, de îndată ce auzi cuvîntul magic „țară“ — și încă rostit pe romînește! —, își pierdu răbdarea:

— Care e situația? Unde ne aflăm?

Stăruind atît și amenințînd atît că se va pune în „grevă medicală“ dacă nu i se spune imediat tot ce-l interesează, încît Cristea, pînă la urmă, fu nevoit să-i dea toate amănuntele.

Se aflau, spuse compatriotul lui Mușat, într-o vilă la granița de sud a Toridei. Încă înainte de evadarea lui Mușat, grupul condus de Cristea începuse să pregătească trecerea peste graniță. Acum însă toate granițele erau păzite cu cea mai mare atenție. Oamenii lui Cristea luaseră primele contacte cu trei grăniceri, dar trebuiau să lucreze încet, cu mare prudență, să nu se dezvăluie de la început, pentru a putea organiza o „trecere“ sigură. Cristea nădăjduia că pînă în două săptămîni va putea pune la punct întreaga „trecere“.

Pină atunci, locul în care se aflau le oferea depăină siguranță.

— Sîntem acolo unde nu visează nici poliția, nici „Wessemer“-Orsini, nici serviciul secret al lui Bigellow și nici măcar Rockepont.

Și, rîzind, Cristea spuse că se aflau într-o vilă uitată a lui Rockepont.

— La patruzeci de kilometri de aici, explică el, se află uzinele „Textinghouse“, secția Blacktown. Rockepont vine cîteodată pe aici să inspecteze personal uzinele: trage aici, înoată în lac sau în mare, pescuiește, vinează, iar cînd vrea să meargă la uzină, se suie într-unul din cele două helicoptere ale sale, și e acolo imediat. De cîteva ani, am început să mă ocup de administratorul vilei: parcă simțeam că o să avem cîndva nevoie de adăpostul ăsta.

Le explică surizînd că Rockepont, care nu putea suferi să mîncească orice (i se părea meru că e asaltat de microbi) și nici să-l îmbrace oricine, aducea de obicei cu el în avion bucătarul, valetul și alți oameni de serviciu. Vila avea zece agenți, dar acum, de cînd cu grevele, agenții dormeau în uzină.

— Mai mult, urmă el, o întîmplare nenorocită ne-a ajutat să izolăm vila complet. Fetița administratorului se îmbolnăvise de gripă. Cock, medicul care v-a examinat și care e om de-al nostru, a pus un diagnostic fals, de poliomielită; nu risca nimic, căci simptomele cam semănau. După trei zile i-au dat fetei drumul din spital, dar vila a rămas semnalată, cu certificat, ca focar. Iar acum se cheamă că oamenii pe care-i vedeți aici sînt, chipurile, o echipă sanitară care dezinfectează vila. Pe chestia asta, Rockepont, care e meru obsedat de microbi, precis că nu mai calcă pe-aici cel puțin zece ani — și Cristea începu să ridă cu poftă:

— Mai curînd e în stare să-și facă altă vilă! Nu știu dacă agenții s-au speriat și ei, dar au de furcă să împiedice greva în Blacktown; unul nu mai calcă pe-aici.

Figura lui Cristea își recăpătă gravitatea:

— Totuși oamenii noștri stau meru la pîndă, vigilenți. Helicopterul, care e de un tip extrarapid, prevăzut și cu două reactoare, se află permanent gata de drum. Trebuie să ne ferim de imprudențe. Pină una-alta, copiii pot să se joace liniștiți.

Marieta fu zguduită de un fior:

— Totul e deci bine, dar... mi-e frică.

65

Spre deosebire de alți miliardari, care se mîndreau cu jovialitatea lor, Rockepont nu zîmbea niciodată. De aceea, nu-și pusese nicicînd candidatura pentru vreun post politic: serios cum era, n-ar fi reușit vreodată să facă față campaniei de alegeri, cu lungul ei cortegiu de zîmbete fotogenice și stringeri de mină. Anul 1965 va intra în istorie, căci a fost unul din puținii ani cînd Rockepont a zîmbit. Acest eveniment s-a produs atunci cînd generalul Bigellow, șeful serviciului special al Toridei, a pătruns în biroul lui Rockepont purtînd pe cap un mare bandaj de culoare albă.

Din păcate, zîmbetul lui Rockepont nu a putut fi surprins de vreun fotograf, deoarece întrevederea dintre cei doi bărbați s-a desfășurat în mare taină.

— Dragă Rockie, i-a spus familiar generalul, aș putea să te mint. Să-ți declar că „Wessemer“ stă foarte bine și să-mi lichidez scump par-

tipicitația. Dar eu îmi depun cu încredere soarta în mâinile tale, știu că nu ești răzbnător și-ți declar deschis: îmi pare rău de ce-am făcut. Vreau să mă întorc la „Textinghouse“. Mai mult: îți ofer întreaga forță a serviciului secret pentru ca să-l găsim pe romin.

— Ceva mai serios nu poți să-mi oferi? Dacă ai ști unde e rominul, n-ai veni să cazi la un acord cu mine: l-ai păstra pe Mușat ca pe o armă. Ia spune. Orsini știe că ești aici?

— Mă jignești, declară Bigellow.

— De ce să te jignesc? Doar la ultima ședință a consiliului „Wessemmer“ le-ai propus ăloră să facem pace!

— Și așa o știi? exclamă uimit Bigellow.

— Eu știu tot, vorbi Rockepont serios. Eu nu-s de la serviciul secret, ca să n-am habar pe ce lume mă aflu. Răspunsul meu e categoric: dacă vrei să te întorci, ai un pachet de doi la sută din acțiuni. Ai avut trei la sută: un procent ți-l scad, ca pedeapsă că ai trecut la „Wessemmer“. În schimb, îmi dai pachetul tău de patru la sută „Wessemmer“.

— Dar e îngrozitor! vorbi sufocat generalul.

— O fi, dar patru la sută „Wessemmer“ face mai puțin decît doi la sută „Textinghouse“.

— Mă distrugi!

— Te înșeli. Acum cinci zile, cînd zăceai în subterane cu capul spart, am primit un telefon de urgență. Un prieten de-al tău mă înștiința că i-ar veni foarte ușor să te lichideze, iar vina ar cădea pe romin. M-a întrebat ce să facă. Precum vezi, ești în viață. I-am spus că nu-i frumos să ne distrugem unul pe altul. Ne-ar doborî comuniștii. Prin urmare, doi la sută!

— Dă-mi timp de gîndire. Mă sugrumi!

— Vai de mine, protestă Rockepont, gîndește-te cît vrei, nu te oblig de loc: trăim în lumea liberă: numai să știi că peste o săptămînă n-o să-ți mai ofer decît 1,50 la sută. Iar dacă n-ai venit pentru tine, dacă ai venit pentru Orsini, spune-i din partea mea următoarele: nu accept decît capitulare totală. Dacă vrea să contopească „Wessemmer“ și toate băncile și fabricile lui „Textinghouse“, va avea cinsprezece la sută, eu douăzecișicinci la sută, iar tu unu la sută. Așa să-i spuî lui Orsini: capitulare totală.

66

— Ticălosul... spuse Orsini.

Vorbea zîmbitor și dulce, ca de obicei, dar Bigellow, deși la serviciul secret trecuse prin multe, se înfioră ascultîndu-l.

— Ce facem? întrebă îngrozit Bigellow.

— Mai avem o singură șansă: să-l găsim pe romin. Dacă am avea formula pinzei care se înmulțește singură, Rockepont ar deveni mai respectuos.

În glasul lui suna o muștrare, și generalul simți nevoia să se dezvinovățească:

— Zău, Orsini, crede-mă, am răscolit toată Torida ca să-l găsesc. Granițele sînt blocate. Dacă ar fi singur, aș mai crede că a scăpat, dar cu soție și doi copii? Îți garantez că mai e aici, și o să-l găsesc.

Orsini începu să se plimbe prin birou. Cînd ședea pe scaun, din cauza capului mare și a umerilor largi, părea un om înalt: ridicat în picioare însă, apărea scund. Fața lui feminină, cu ochi frumoși, marginiți de gene lungi, părea visătoare, dar Bigellow se îngrozea unco-ri

în fața vulcanului de energie și cruzime pe care îl simțea clocolind în Orsini :

— Românul n-a putut să fugă din țară. E aici ! vorbi într-un firziu căpetenia concernului „Wessemer“.

— De unde știi ?

— Zău, Bigellow, parcă n-ai fi de la serviciul secret. Nu-ți dai seama ? Inflexibilitatea lui Rockepont dă de gândit. Una din două : ori, știind că nu-l găsim pe inginer, încearcă să ne intimideze..., ori... te pomenești că o fi știind unde se află românul.

— Greșești ! răspunse cu însuflețire Bigellow. Dacă ar ști, ne-ar spune-o pe șleau, ca să ne dea lovitura de grație. În 24 de ore ne-ar doborî !

— Și așa are o superioritate mare, zimbi Orsini cu obidă. El iese din criză cu un stoc serios : uzinele lui de la Blacktown au lucrat tot timpul. Noi, paralizați de grevă, n-avem ce arunca pe piață acum, cit e momentul. Totuși tu ai dreptate : dacă ar ști, ne-ar zdrobi imediat...

Se mai plimbă puțin și se răzgîndi :

— Dar poate nu-i convine să ne avertizeze. Poate că îl torturează pe român și așteaptă momentul cînd acesta va scuipa afară formula ; poate se teme că, dacă ne avertizează, o să-l găsim mai iute pe român.

— Nu cred, zise Bigellow. El are stil. Dacă ar fi pus mîna pe român, ne-ar fi comunicat, ca să ne zdrobească, și în același timp l-ar fi depus direct în mîinile ministrului poliției sau ale prefectului, care-s oame-nii lui. De acolo, nu mai puteam să-l scoatem noi.

— S-ar putea să ai dreptate, remarcă Orsini. Adevărul s-ar putea să fie la mijloc : Rockepont nu știe încă unde se află românul, dar are unele indicii și speră să-l găsească înaintea noastră. Deci, dragă Bigellow, oricum o întoarcem, tot acolo ieșim : că serviciul tău trebuie să-l dibuie mai repede pe român.

Generalul își ridică brațele, neputincios :

— Avem destul de lucru și așa : spionaj, contraspionaj, senatorii încearcă mereu să controleze cum folosim fondurile de subversiune a Răsăritului ; crede-mă, Orsini, și așa am deplasat aproape o mie de agenți de la munca lor obișnuită la vînătoare după Mușat. Am obligații și față de stat.

Ca să-l impresioneze pe Orsini, lăsă deoparte morga de mare ofițer și își luă între mîini capul bandajat :

— Zău, nu mai știu ce să fac ! Am răscolit toate hotelurile, gă-rile, am arestat sau îi filez pe mii de tipi de origine romînească, am vîrit încă două sute de agenți în tot felul de grupuri comuniste și revoluționare, poate dăm de urmele grupului ăla afurisit care mi l-a răpit pe Mușat de sub nas ! Altceva nu mai știu ce să fac ! Spune, ce mai vrei de la mine ?

Orsini, care rămăsese în picioare, se apropie de scaunul lui Bigellow, desfăcu mîinile generalului și, cu ironie, împingîndu-l ușor de bandaj, îi dădu capul pe spate și-l privi în ochi :

— Eu, generale, nu uita că sint un simplu financiar. Nu-i treaba mea să te învăț meseria de șef al serviciului special. Dacă insiști însă — aceste cuvinte Orsini le rosti deosebit de dulce —, dacă insiști, o să-ți dau un sfat : mai caută în două locuri. Caută la poliție și caută la Rockepont. Doar ai mai văzut un exemplu : un pirlit de inspector de poliție, printr-o întîmplare, îi-a răpit omul. A fost un ghinion pentru noi că Mușat s-a dus la consulat, dar poftim :

un simplu inspector de poliție a izbutit să-l țină la el aproape trei zile în șir, peste capul meu și al lui Rockepont.

Bigellow, fără voie, scăpă un oftat de iritare.

— Cine l-a scos de acolo? Și Orsini își agită degetele întrebător. Nici eu, prin serviciul secret, nici Rockepont, prin poliție, ci o a treia putere. Dar poate să existe o forță care să se compare cu noi? E vorba deci de o forță care, fiind mai mică, poate că se ascunde sub pulpana unuia dintre noi. În locul tău aș căuta și acasă, sub pat. Siguranța lui Rockepont îmi dă însă de gândit. Poate că Rockepont nu știe încă unde se află Mușat, dar poate că e pe urmele lui. Trimite agenți la poliție și la Rockepont! Cu vreo 2-300 de oameni, acoperi tot terenul! Grăbește-te, Bigellow!

67

Parașuta — neagră pe fundul negru al cerului întunecos — nici nu se vedea; o clipă, omul avu impresia că nici nu există vreo parașută. Smucitura violentă îl liniști deodată: acum nu mai cădea, cobora lin. Dedesubt nu se vedea nimic. Dacă pilotul a calculat greșit? Limba de pământ era îngustă; într-o parte, marea; în cealaltă, lacul. Dacă o să cadă în mare? Sau în lac? Știa să înoate, avea pregătit și cuțitul cu care să se desfășoare de parașută, avea, în jurul trupului, și colacul plin cu aer. Dar se temea de zgomot. Era sigur că misiunea lui e fără rost, era sigur că românul nu poate fi ascuns tocmai într-o vilă a lui Rockepont și cu atât mai puțin tocmai în această vilă. Dar tot atât de sigur era că vila, ca oricare din cele aproape o sută de vile de uz personal ale marelui miliardar, e păzită de „gorile“. Il vor împușca iute și simplu. Dacă o să cadă pe pădurea? Ah, afurisit mai e să pici cu parașuta tocmai deasupra pomilor!

Umbre cenușii prinseră deodată să alerge neliniștite sub el, și omul știa că e aproape de sol. Își desfăcu picioarele, se încordă să primească șocul a ceea ce putea să fie pământul, un pom sau apa.

Cînd își recăpătă cunoștința, zbură mai departe, se simțea suspendat, balansîndu-se în sforile parașutei. Se pregăti, instinctiv, să primească șocul pământului, pe urmă își aminti că leșinase. Privi în jur, nu văzu aproape nimic, dar răsufilă ușurat: își dăduse seama că aterizarea s-a încheiat cu bine. Atirna cu parașuta prinsă de un copac. Se uită la ceasul fosforescent și văzu că au trecut șapte minute de cînd sărise.

„E bine, e foarte bine! Inseamnă că am picat fără zgomot. Altfel, de mult aș fi fost în miinile lor...“

După aproape o oră de eforturi — lucră încet, să nu facă zgomot — izbuti să stringă parașuta incurcată între crengi. O ascunse sub o grămadă de frunziș. Pe frunte i se prelingeau broboane de sudoare. I se părea că fiecare frunză mișcată din loc răsună atât de tare încît o aud nenumărați oameni care pîndesc înarmați în jurul lui, nevăzuți.

Din pom, omul, care era un agent exersat, izbuti să repereze direcția în care trebuie să se fi aflat vila. Se tira încet, pe brînci, așa cum învățase să facă pe frontul din Coreea. După trei ore trecu prin dreptul unui pavilion în care patru oameni jucau cărți, cu mitralierele sprijinite lingă scaun.

Vila părea, pe dinafară, o clădire demodată, așa cum le place citeodată marilor milionari să aibă. Acoperișul îi era țuguiat, ca la

casele de munte, deși vila se afla la marginea mării. Omul cunoștea clădirea bine: cu cițiva ani înainte, pe vremea cind generalul Bigelow lucra pentru Rockepont, cițiva agenți ai serviciului secret fuseseră trimiși aici într-o misiune.

Se descălță, legindu-și pantofii unul de altul cu ajutorul șireturilor și petrecindu-i pe după gît. Cu precauții infinite, începu să se cațere pe un burlan, pînă ajuns pe acoperiș. Agățindu-se de olane, deschise un chepeng și se strecură în pod.

Un altul ar fi socotit că partea cea mai grea a misiunii s-a terminat. Omul nostru știa însă că abia acum începe greul: să se convingă dacă rominul se află sau nu în clădire și, dacă da, să instaleze microfonul și postul pitic de radioemisie, așteptînd liniștit să-i vină în ajutor cîteva sute sau mii de agenți.

68

Cristea îl înștiințase pe Mușat că în două trei zile vor putea să fugă. Evadarea de la poliție părea că se petrecuse cîndva, cu multă vreme în urmă, deși abia de trecuseră șase zile. Mușat și soția sa dădeau semne că se obișnuiseră cu așteptarea, iar copiii se jucau și se împrieteniseră cu oamenii din gardă. Inginerul îl numea mereu pe Cristea, cu vădită admirație, „erou de roman” și îi cerea amănunte despre organizația revoluționară de care, pînă la evadare, nu mai auzise niciodată. Gesticulînd cu miinile sale puternice, șeful grupului dădea cu plăcere tot felul de explicații în problemele ideologice și politice care îi interesau pe soții Mușat și le vorbea despre viața care există în România.

— Trebuie să vă întoarceți cît mai iute, spunea el, iar eu unul vă invidiez: îmi pare rău că misiunea mea mă reține aici.

De îndată însă ce venea vorba de amănunte în legătură cu organizația pe care o conducea, Cristea, atît de vorbăreț cînd era vorba de probleme politice, devenea tăcut; cu zîmbetul său bărbătesc, deschis, căuta să schimbe vorba; Mușat nu i-o lua în nume de rău, părea dornic să arate că-și dă seama că celălalt, după toate semnele, trebuie să respecte ceea ce numea „disciplină conspirativă”. Nici măcar felul cum a aflat de invenția inginerului și cum a izbutit să intervină în acest caz complicat nu voia Cristea să-i destăinuiască.

— Principalul e că am aflat și că guvernul nostru are nevoie de dumneavoastră.

Marieta îi urmărirea din ochi pe cei doi bărbați cum stau de vorbă. Simțea că soțul ei, împovărat de taina pe care trebuise s-o păstreze atîta vreme și cu atîtea sacrificii, e bucuros să poată discuta cu un compatriot o descoperire care devenise bunul suprem al vieții sale. S-ar fi părut că Traian Cristea, ca muncitor textilist, nu are destulă pregătire pentru a pricepe amploarea teoretică a invenției lui Mușat. Mușat însă declara mereu:

— Nu ești prea tare în problemele tehnice, dar mă surprinde amploarea asociațiilor dumitale teoretice.

Cristea zîmbea modest:

— Nu-i un merit al meu. Am fost educat în acest spirit. Un revoluționar adevărat n-are voie să neglijeze teoria. Trebuie să știe de toate. Uite, să luăm descoperirea dumneavoastră. E important, desigur, ca douăzeci de milioane de romîni să aibă la dispoziție, aproape

gratuit, oricîtă pinză și stofă potesc, ba s'ar mai poată și exporta cită vqr. Dar dacă ai un orizont mai larg și te gîndești că pe lume mai există, să zicem, 700 de milioane de chinezi, sute de milioane de indieni, sovietici, americani, toridieni. atunci aplicabilitatea invenției dumneavoastră capătă proporții fantastice. Chinezii, de pildă, care au muncit mii de ani pentru a „educa“ viermele de mătase, vor primi acum, după milenii, o răsplată întirziată și inmiită a muncii lor.

— Nu e vorba chiar de gîndacul mătăsii, și Mușat zîmbi șiret. E adevărat că numai viermii i-am studiat vreo doi ani, la Dikiensotta și în alte părți; puștiul meu era obsedat, ajunsese să viseze viermi de mătase și noaptea, căci toate preocupările mele și ale casei se învîrteau aproape numai în jurul lor. Mai ții minte, Marieta, cînd mă certai că te neglijez și că ar fi trebuit mai curînd să mă căsătoresc cu o larvă de mătase?

— Nici acum nu înțeleg de ce n-ai făcut-o! spuse ea cu necaz.

Riseră toți cu multă poftă, iar agentul din pod, care nu dormise toată noaptea, se folosi de acest zgomot ca să desprindă o scîndură din podea: microfoanele, cu amplificatoarele lor pitice, încă nu puteau prinde bine sunetul convorbirii. Mai ales că vreo cîteva gînganii făceau zgomot, un zgomot care nu se auzea cu urechea liberă, dar care răsuna în membrana microfoanelor și era mai puternic decît zgomotele înăbușite de tavanul camerei de dedesubt.

— Punctul de pornire, recunosc, au fost viermii de mătase, spuse Mușat. În epoca de ofensivă a materiilor plastice, eram totuși invidios de superioritatea pe care izbutea să și-o păstreze, în multe privințe, mătasea. Mi-era necaz că niște viermi — fie ei viermi selecționați de către om de-a lungul citorva milenii, totuși niște simpli viermi — izbutesc să fabrice un fir de mai bună calitate decît cea a fibrelor artificiale — cel puțin în unele privințe. Mă gîndeam cu satisfacție la ursul pe care omul l-a detronat fabricînd o blană mai bună ca a lui, la hermina învînsă de ofensiva plastică și, cu părere de rău, la nutria încă neîntrecută.

În loc să stea liniștit, cum îi cerea medicul, Mușat se plimba cu pași repezi. Era obositor să-l urmărești cu privirea.

— Dacă te gîndești bine, toată munca de pînă acum a omenirii a fost fie aceea de a produce lucruri care nu se găsesc în natură — de la căruță și industria metalurgică pînă la televiziune —, fie de a ajuta natura să producă n-ai bine, ca în cazul agriculturii. De cîtăva vreme însă, specialiștii chimiei au început întrecerea cu specialiștii naturii; au fost la început cîteva fleacuri, de pildă nu se găsea destul fildeș pentru bilele de biliard, și atunci, în secolul trecut, s-a născut unul din primii produși ai chimiei moderne a plasticelor — celuloidul. Dar azi nu mai putem suporta să fim întrecuți de natură: eu, chimistul, mă înfurii cînd nevastă-meă le preferă ciorapilor de nailon pe cei de mătase naturală, mai ales cînd în Torida mătasea e încă atît de scumpă.

— Ca să vezi, rise Marieta, eu am provocat invenția lui!

— Dar mi se pare că invidia dumneavoastră împotriva bietelor animale e o trădare, spuse Cristea. Parcă, înainte de a fi chimist, ați fost biolog. V-ați părăsit dragostea dintii?

— Tocmai, tocmai! exclamă Mușat cu înflăcărare. Cred că biologul din mine începuse să aibă remușcări, deși încă nu-mi dădeam limpede seama de asta... Ideea mi-a venit cu totul pe neașteptate, la un film de copii. Cine crezi că mi-a dat ideea?... Nu, nu, nu-ți bate

capul degeaba că n-o să ghicești: elefanții! I-am văzut pe elefanți cărind birne, muncind în fel și chip pentru om. Roxana, care era mică pe atunci, a început să-mi pună întrebări: dacă elefanții muncesc sau nu, și ce leafă au. Mi-am amintit atunci de o broșură marxistă pe care o citisem...

— Ați citit marxism? îl întrerupse Cristea cu vizibilă încântare.

Mușat rise cam stingherit:

— O singură broșură, din păcate. A unui biolog. Știi, am trăit în Torida cam izolați. Aș mai fi citit, dar o...

— Nu-i nevoie să te scuzi! D-ta ești, chiar fără lectură, mai marxist ca alții! Ești om de știință pur-singe! Asta-i bună! Ia un film de copii care arată elefanți, să-ți amintești o problemă de tehnică: de una ca asta numai mintea superpreocupată a unui savant e în stare.

— O să vezi că există o strinsă legătură. Mi-a venit ușor să-ți explic Roxanei care e leafa elefanților, dar dacă muncesc sau nu... Mi-am amintit cuvintele lui Marx, pe care le reținusem, că arhitectul cel mai prost îl e superior albinei celei mai bune prin aceea că își prefigurează în minte ceea ce va construi.

— Înțeleg, zise iute Cristea. Albina, în stupul construit de om, sau viermele de mătase, în crescătorie, nu pot realiza mai mult decât ceea ce li mină instinctul să realizeze. Elefantul, cărind birne, participă la construcția casei prefigurate în mintea arhitectului indian. Elefantul, desigur, nu muncește ca omul, dar într-un fel participă la...

— E mai simplu! interveni Mușat, nemaiavând răbdare să-l asculte. Gândește-te la elefantul care, învărtindu-se, acționează una din acele vechi pompe indiene de frigație sau la șoimul care se odihnește pe umărul vânătorului! Aceste animale — desigur, tot pe cale instinctuală, folosindu-li-se reflexele condiționate — au fost învățate să facă mai mult decât făceau când trăiau liber în natură. Domnul Bombix Mori sau Sericaria Mori, sau Antheraea Pernyi, de care m-am ocupat eu mai mult sau oricare din acești domni și doamne viermi sau gândaci — cum vrei să le spui — nu face decât atât: firul. Firul de mătase. Restul muncii — țesutul firului — îl lăasă pe seama omului.

— Înțeleg! Pentru prima oară în lume era vorba acum să apară o ființă care țese firul pe care l-a produs!

— Stai, stai, nu te grăbi!

Vocile celor doi bărbați se încălecase. Cristea începu și el să se plimbe prin odaia însorită, iar agentul din pod profită de acest zgomot ca să scormonească în vata de sticlă ce izola acustic odaia de dedesubt.

— Ai uitat de familia păianjenului, spuse Mușat. Păianjenul produce fire și tot el le țese. Ba și viermele! Ca să-și facă gogoșa, îi țese mai întâi suporturi în pom. Vasăzică, mi-am spus, există în natură embrionul, schița unui soi de textile pe care animalele le țes singure. Cum să le faci să muncească mai bine, mai mult, mai repede, mai trainic, să realizeze, gata colorată, pînza care ne-ar trebui? Asta era problema biologică, un simplu punct de pornire, abia zece la sută din întreaga problemă. Mai era o latură, oarecum și chimică: mai toate animalele astea care furnizează cu propriul lor corp substanțe necesare omului au un anumit soi de hrană aparte: fără nutreț nu poți obține lapte, fără dud nu poți obține mătase. Antheraea Pernyi nu vrea să mănince decât frunză de stejar. Or, în comparație cu chi-

mia modernă, încăpăținarea asta a animalelor e tot ce se poate închii-pui mai anacronic și retrograd. Eu, chimistul, sint foarte mulțumit să am ceva proteine la îndemână — lapte, carne, singe, ouă, ce-o fi — că-ți scot din ele te mîri ce : mătase vegetală, lină plastică, mă rog, ce vrei. Chimia e o știință omnivoră, n-are nevoie doar de dud sau doar de stejar.

Agentul din pod izbuti să potrivească microfoanele și merse cu îndrăzneala pînă acolo încit își aprinse o țigară. Era sigur că fumul, subțiat în pod, nu se va mai vedea afară, unde briza dimineții mai bătea încă. Dedesubt, Cristea, arătîndu-se captivat de expunerea inginerului, se așezase îndărăt în fotoliu și-și înfunda cu gesturi agitate pipa. Mușat, nefumător, se oprise să bea oranjada care il aștepta într-un pahar, în vreme ce Marieta Mușat, auzind țipete, se duse la fereastră să vadă ce-i fac copiii.

— Într-un cuvînt, zise Mușat, aveam nevoie de un animal care să producă fir mai iute și mai bine decît viermele, să împingă procesul de producție mai departe, adică să și țeasă. Și, ca să poată produce cantități colosale, să fie nemofturos, să se mulțumească cu orice găsește de mîncare, cu tot ce înseamnă substanță organică vie sau moartă, de la lemn pînă la bachelită, de la carne pînă la oseină și keratină.

Aici, auzind de pinza care devorează orice, se infiorară cu toții : își amintiseră de momentele cumplite cînd Marieta și copiii fuseseră pe cale de a fi înghițiți de valurile pinzei albastre.

Agentul, cu țigara între degete, trebăluia de zor la aparatul de radioemisie.

— Zambila 65, șoptea el în microfon, Zambila 65 ! Zambila 65 !

— Nu înțeleg un lucru, vorbea dedesubt Cristea, scuturîndu-și metodic pipa. Cum ai ajuns, de la căutarea unui animal care să fie un textilul multilateral, la găsirea unei pinze care să n-aibă nevoie de de nici un fel de animal, deoarece crește singură ?

— Da, Zambila 65, aici Zambila 65, auzi agentul din pod, cine ești tu ?

— Te înșeli, zise Mușat, pinza nu crește chiar atît de singură pe cît ți se pare. Există un muncitor, unul foarte modest, căci e invizibil.

— Zambila 65 ? șopti întrebător agentul. Aici Ingerașul 48. Rominul a fost descoperit. E aici. Vă fac legătura.

— Probabil că tocmai acest agent invizibil stă la baza pinzei dumneavoastră ! spuse Cristea.

— Se aude ? întrebă omul cu microfoanele.

— Ține-te bine ! zbirnii în răspuns Zambila 65. Să știi că ăia 10.000 de dolari promiși sint ca și în buzunarul tău.

— Principiul invenției e foarte simplu, spuse Mușat. O să te convingi și dumneata chiar acuma...

69

„Zambila 65“ — sau, ca să-i dăm numele sub care l-am cunoscut pînă acum, generalul Bigellow — dăduse drumul la banda de magnetofon și acum asculta cu răsufarea tăiată. Alături, cu alte căști la ureche, un interpret.

Se auzi un țipăt de femeie, apoi :

— Grig dragă, spune-le să se astimpere. Se sărută în bot cu cățelul ăla. Gata, au stat destul afară, vine ploaia...

— Puiu, Roxana! strigă o voce de bărbat.

Se auziră câteva strigăte slabe, probabil ale copiilor.

— Hai puțin până afară, vorbi vesel Mușat. Copiii vor să ne arate ceva. Hai, zău, că n-am mai fost de mult cu ei.

Bigellow nu știa ce să facă. Junghiuri de gheață îi străbăteau capul bandajat. Niciodată până la această afacere nu se simțise depășit de evenimente. Dar ce avea acest caz de-l copleșea într-atît? Încerca să-și dea seama de ce și nu izbutea. Ani de zile se achitase strălucit de munca sa ca șef al serviciului special. Și acum, cînd nici măcar n-avea ca adversar vreun spion rutinat, ci un simplu inventator, deodată se poticnise.

Explicația pe care Bigellow nu putea s-o găsească era totuși foarte simplă. Pînă atunci, calitatea principală a generalului fusese ascultarea deplină dată lui Rockepont și apoi lui Orsini. Serviciul special mergea bine pentru că era piesă componentă în angrenajul, mult mai puternic, al lui „Textinghouse” sau „Wessemmer”. Trecînd apoi din slujba lui Rockepont în cea a lui Orsini, ca să cîștige mai mult, generalul începuse, treptat, să se „strice”: în loc de slujitor zelos, încerca să fie afacerist pe picioare proprii. Or, între rinoceri de talia lui Rockepont sau Orsini, generalul nu putea să manevreze bine; nu-și dădea seama ce se întîmplă, nu vedea că arma lui — serviciul secret — nu poate lucra contra angrenajelor gigantice care o născuseră. Dar, observînd că în afacerea Mușat nimic nu-i mai reușește și simțîndu-și capul umflat de durere, începuse să-și piardă încrederea în el și să creadă că are ghinion.

Se gîndi să-i vîndă lui Rockepont secretul, să-i spună unde se află romînul în schimbul unui cîștig avantajos. Dar una din două :

Ori Rockepont el însuși îl adăpostea pe romîn — fapt foarte probabil, de vreme ce Mușat se afla la vila miliardarului —, și atunci „secretul” pe care voia să-l vîndă Bigellow nu valora pentru Rockepont nici cît o ceapă degerată.

Ori misterioasa „bandă a 3-a”, vreun grup comunist, îl ascunsese pe Mușat aici, fără știrea lui Rockepont, dar și atunci miliardarul, profitînd de faptul că romînul îi este la îndemînă... „Nu, nu — își zise Bigellow —, tot la Orsini am de cîștigat mai mult. Dar dacă aș pune mina pe Mușat și i-aș păstra pentru mine însumi? Atunci i-aș băga în cofă și pe Orsini, și pe Rockepont.”

Ideea îl ispitea, dar o respinse, căci începuse să-i fie frică. Își aminti cele povestite de Rockepont: cum el, Bigellow, era să fie omorît în subterane și cum Rockepont l-a iertat. Asta numai pentru că n-avea interes să-l omoare și pentru că „cei mari” respectau între ei anumite reguli ale jocului. Dar dacă Bigellow ar fi devenit o amenințare directă de ruină pentru ambele conerne, nici Orsini, nici Rockepont nu erau oameni să ezite.

— Nu, conchise în gînd Bigellow, n-ar fi cînstit: Orsini e cel care mi-a spus să caut la poliție și la Rockepont. Trebuie deci să rămîn cînstit față de ei.

Și, deși frica și nu cînstea îi făcea să gîndească astfel, Bigellow se simți înălțat în propriii săi ochi.

Orsini, chemat la telefonul lor secret, tresări de bucurie cind auzi despre ce e vorba.

— Vreau să trimit imediat o mie de oameni ! declara voios Bigelow. In felul acesta, nu ne mai scapă el !

— Să nu faci cumva prostia asta ! sări Orsini. Cu o mie de oameni il prindem noi pe Mușat cu siguranță. Dar ce facem cu invenția ? Doar mi-ai spus că fusese torturat și nu i-a spus nimic inspectorului Nostril. Zău, Bigellow, doar lucrezi la serviciul secret, ar trebui să știi mai bine ca mine că un ciine din ăsta e în stare să moară în chinuri, dar să nu scoată un cuvint !

Bigellow, deși muștrat, se înveseli : „Am făcut bine cind i-am spus lui Orsini, vezi ? Altfel, trimiteam o mie de oameni și stricam toată treaba“. Acum era liniștit : simțea că hățurile întregului caz au trecut în mina exersată a lui Orsini.

— Ți-am spus totul, dragă Orsini. Sper să capăt fără greutate pachetul ăla de acțiuni. Iar agentului care-l va găsi pe român i-am promis 20.000 de dolari.

— Fii liniștit, răspuse Orsini, n-o să mă tocmesc. Uite ce ai de făcut : în primul rind să te asiguri că Rockepont, în caz că nu știe unde-i românul, va fi indus în eroare. Trimite cu vilvă o sută de oameni în altă direcție, fă ce știi, numai să-l încurci.

— Și Mușat ?

— E clar : din ce mi-ai spus, reiese că stă de vorbă, în românește, cu unul de-ai lui... Nu-i legat, nu-i torturat : înseamnă că asta e forța aceea necunoscută pe care n-o puteam dibui. Așa că e simplu : deocamdată să încercăm să prindem la microfon tot ce se poate prinde. Îți trimit trei oameni de-ai mei să coordonăm acțiunea cu agenții tăi strecurați în grupurile de stînga ; poate că pe calea asta aflăm ceva. Tu să-mi faci legătura cu microfoanele.

— E greu, din motive tehnice. De la Blacktown pînă aici e un întreg releu ! Dar mai ales n-avem timp : inginerul a plecat puțin în curte cu copiii, se întoarce acum, tocmai urma să spună principiul. Așa că, încheie Bigelow nu fără mîndrie, vino tu pînă aici.

— Viu, șuieră Orsini. Numai să nu trîncănească în curte, departe de microfoane. Să spună în curte formula, iar sub microfon să vorbească de altceva. Ar fi un ghinion groaznic !

Incepu să plouă des și liniștit. Marea era ca de plumb, valurile se mișcau greoaie și negre sub cerul umed și întunecos.

— Haideți mai iute ! își îndemna Mușat copiii. Și dacă vă mai prind că pupați potaia asta, o să vă trag o bătaie să mă pomeniți.

— Nu te pricepi tu la bătaie, tăticule, rise Roxana. Dacă ar trebui să ne bată domnu' Cristea, atuncea da, ne-am speria.

Dar Puiu, grav, se interesă :

— De ce să nu-l sărutăm ? Tex e un ciine foarte drăguț. Ne jucăm cu el de-a indienii. Din cînd în cînd ne sărutăm. E tare drăguț.

Pupăciosul Tex, un griffon care se cam plictisea de cînd fata administratorului fusese bolnavă și care acum era pur și simplu încîntat de vizita celor doi copii, auzindu-și numele, țopăi vesel și schiță niște figuri ca de dans, îmbiind copiii să fugă după el.

— O fi el drăguț, zise Marieta Mușat, iușind pasul să se adăpostească mai iute de ploaie, dar are microbi.

— Tăticu mi-a zis odată că există microbi deștepți și simpatici. Mama îi aruncă soțului ei o privire muștrătoare, iar tăticu, știindu-se vinovat, își plecă privirile și interveni stinjenit :

— Microbii de ciine nu-s simpatici. Dau boli. Ai mai avut tu odată panglică.

Cristea pășea tăcut alături, rizind pe înfundate.

— Tăticule, stărui Puiu, atunci nu putem să-i stelirizăm botul ?

— I-ați strica mirosul. Și pe urmă, nu știu ce plăcere e asta să săruți un ciine.

— Și pe urmă, improviză Cristea, dacă vă jucați de-a indienii, atunci nu-i bine să-l sărutați pe Tex. Indienii nu-și sărută animalele.

— Dar ce nevoie are Tex de miros ? E ciine de vânătoare ?

Ajunseseră sub streășina vilei. Puiu, care mai avea de pus vreo patruzeci și patru de întrebări, renunță resemnat.

Peste zece minute, stăteau toți în jurul mării mese rotunde în odaia învecinată terasei, iar un om îmbrăcat în salopetă albastră așeza în fața fiecăruia o ceașcă de ceai fierbinte. Marieta știa din experiența zilelor trecute că oamenii aceștia discreți nu intră ușor în vorbă cu ea ; păstrau o disciplină a tăcerii și nu erau expansivi decât cu copiii. Arătând din cap spre omul care, după ce adusesese în tăcere fursecuri, închidea ușa după el, Marieta întrebă :

— Nu se simte prost ? E un luptător politic, probabil muncitor, și acum face oficiul de chelner. Am încercat să-l ajut odată, dar nu m-a lăsat.

Cristea își turna rom în ceai.

— Chelner e o meserie ca oricare alta, spuse el. Avem și chelneri în rîndurile noastre. Tovarășul acesta nu e chelner — se și vede asta după stingăcia lui —, dar el știe că face o muncă utilă, că, ascunși cum sîntem, nu putem să chemăm valeții lui Rockepont să ne servească.

Orsini, la Otlonto, auzi cu o atenție încordată traducerea pe care i-o făcea interpretul și îi spuse lui Bigellow :

— E clar ! Rockepont nu știe. E un grup comunist. Ai luat măsuri să-l pui pe Rockepont pe-o pistă falsă ?

Bigellow începu să-i raporteze pe larg măsurile luate cînd interpretul, care era încălzit de perspectiva unui mare cîștig și făcea exces de zel, le spuse iute :

— Fiți atenți ! Copiii au ieșit din odaie. Incep iar să discute.

Intr-adevăr, după cîteva minute, discuția alunecase din nou la zguduitorul invenție a lui Mușat.

— Nu știu, spunea Cristea, dar tare neplăcut mi-ar fi să umblu îmbrăcat în... microbi ! Căci agentul invizibil de care vorbești adineauri trebuie să fie, probabil, niște microorganismе.

— Ești pe aproape, glăsui Mușat privindu-l în ochi. Și ce vezi rău în microorganismе ?

— Păi... de ce nu i-ați lăsat pe copii să sărute ciinele ?

— Ai prejudecăți, domnule „erou de roman“ ! — și Mușat începu să ridă. Sandvișul pe care tocmai îl bagi în gură cuprinde, sub numele de șuncă, o parte din cadavrul unui porc.

Fără să bage în seamă protestele soției sale, Mușat continuă necrușător :

— Stofa în care ești îmbrăcat e ce-a rămas dintr-o piele de oaie. Pantofii pe care-i ai în picioare...

— M-am predat, m-am predat! exclamă Cristea rizind. Și pe dinăuntru și pe dinafară sînt căptușit și învelit cu animale sub formă de hrană și îmbrăcăminte. Dar acestea sînt foste animale, au fost prelucrate: șunca a fost preparată. Admite și dumneata că m-aș simți prost dacă șunca ar începe deodată să-mi guște în stomac. Una e un animal mort, alta e unul viu.

— Și aici te înșeli! În primul rînd că, fără bacteriile de care ești plin, organismul dumitale n-ar putea să digere șunca. Bacteriile nu guștă, dar te asigur că le ai în intestine și că-s vii...

— Alt subiect nu v-ați mai găsit?! protestă iar Marieta.

Orsini injură printre dinți: intervenția femeii amenința să abată subiectul convorbirii. Dar Cristea se folosi de întrerupere ca de un argument în favoarea sa:

— Poftim! Dezgustul propriei dumneavoastră soții numai la auzul cuvîntului „bacterii“ arată cît s-ar îmbulzi femeile să cumpere o pinză „microorganismică“!

— Vrei să mă necăjești, știu că nu crezi ce spui. Dar cine ți-a spus că microorganismele pînzei mele sînt vii? De unde știi că nu-s moarte?

— Știu! spuse Cristea. Știu precis, printr-o deducție. Pinza se înmulțește singură, și atunci are la bază organisme vii. Ori ați inventat imposibilul, adică înmulțirea unor organisme moarte. Căci fără organisme, prin simplă reacție chimică, nu văd cum ar putea crește pinza. O reacție care să înghită din proprie inițiativă orice materie organică, să producă fire și să le țese...

— Ai dreptate, îl întrerupse Mușat. Pe cale pur chimică ar fi imposibil. Dar deducția dumitale — ori vii, ori moarte, — mi se pare nevrednică de un dialectician. Sînt și vii, și moarte. Sau, mai precis: sînt vii cam a mia parte dintr-o secundă, cît durează intervalul dintre nașterea lor și înmulțirea lor. Sînt vii, se înmulțesc și mor imediat după înmulțire. Natura ne oferă mii de exemple de acest fel, care nouă, oamenilor, ni se par absurde: ființe care nu se nasc decît pentru a se înmulți și nu se înmulțesc decît pentru a muri imediat. De fapt, asta e metoda obișnuită a naturii: nu creează decît pentru a crea. Finalitatea am introdus-o noi, oamenii. Uite, dumitale ți-a trecut prima tinerețe, natura nu mai are nevoie de dumneata și începe să-ți retragă părul din cap. Și, pentru că veni vorba, n-ai nevoie de soluție pentru creșterea părului?

Cristea, fără să-și dea seama ce cursă i se întinde, își plimbă cam indispus mina peste cele două golfuri care îi prelungeau în sus fruntea și spuse:

— Da, un pic de păr nu mi-ar strica de loc. Chiar și alb...

— Păi vezi! jubilă Mușat. Dar ce crezi dumneata că e părul? O îngrămădire de celule moarte. Și, cu toate astea, cite nu au scris poezii despre părul iubitei! Lina, unghiile, copitele, penele, părul, — totul, de la coarnele tari și dese ale cerbului pînă la puful pușorului de găină, e, înainte de toate, keratină. Ființele mele sînt mari producătoare de keratină. Ele sînt invizibile chiar la microscop — la un microscop obișnuit — și pier la reactivele chimice. Inspectorul Nostril a dat o fișe la analiză și n-a putut afla nimic. Invizibile, ele produc, în cantități fantastic de mari pentru ele, o substanță vizibilă: firul și apoi pinza.

— Pare curios, spuse Cristea. Înseamnă că produsul e cel puțin de cîteva mii de ori mai mare ca producătorul.

— Catalizatorii, în chimie, și mai ales enzimele, fermenții, în biologie, joacă tocmai acest rol. Nu uita că pinza, înmulțindu-se, atacă doar materiile digerabile. Ea nu face decît să le schimbe forma, ea jonglează cu carbonul și exultă atunci cînd întilnește nucleoproteine, în fața cărora se simte cel mai bine și reacționează cel mai iute. Iar acum am să-ți dau lovitura de grație, domnule temător de microbi. Pot să te anunț că, îmbrăcat cu pinza asta, vei scăpa de mulți microbi, ajunge s-o lași să se înmulțească numai cinci minute într-o odaie ca să atragă și să distrugă milioane de microorganisme care plutesc în aer: le „înghite“, le mistuie, le preface în pînză purificatoare. Mult însă nu e bine s-o lași la loc închis.

Mușat se intrerupse, furat de un gînd, și începu să ridă :

— Din întrebările inspectorului Nostril, mi-am dat iute seama că bănuia existența unei bande care a furat lucrurile mele din dulap și a pus balotul la loc. Dacă ar fi avut o pregătire științifică elementară, ar fi fost intrigat de mirosul greu care plutea în aer. În timpul înmulțirii, nu e bine să lași pinza la loc închis. De altfel, dacă vreun trust ar vrea să-i dea o folosință războinică, această uriașă mîncătoare de oxigen și proteine s-ar dovedi o armă teribilă. Inchipuiește-ți că arunci de la zece mii de metri înălțime o tonă de petice mici de pînză. Cad încet, căci sînt ușoare, cresc încet, căci n-au din ce, dar, o dată ajunse pe pămînt, pot înghiți regimente întregi. Sigur că pentru asta ar fi nevoie de vreo cinci ani de perfecționare, dar n-o să crez asemenea armă. E unul din motivele pentru care m-am ferit ca invenția să cadă pe miinile lor.

Orsini, la microfon, rise acru.

— N-ar exista nici o contraarmă ? întrebă Cristea. Mi-ați povestit că Nostril rupsesse tivul batistei și că așa a ajuns să se pomenească cu un balot în birou.

— Tivul înseamnă o răsucire a pînzei asupra ei înșiși : fermenții ce creează pînza nu mai au unde înainta, căci dau în fața lor de keratina răposărilor lor strămoși. Din această clipă, ei intră în agonie. E o agonie pe care n-am experimentat-o, dar care, după calculele mele, durează zece-douăzeci de ani.

— Atît de mult ?

— Da, ei n-au apucat încă să se înmulțească, și atunci natura nu vrea să-i lase să plece din viață pînă nu-și plătesc tributul. Ei rămîn așa ca ursul în hibernare sau, dacă-ți place, ca Frumoasa adormită ; după zece sau douăzeci de ani, o simplă rupere a tivului îi face să-și reia cursa, ca și cînd nimic nu s-ar fi întimplat.

— E ciudat, zise Cristea. Dacă înmulțirea lor e împiedicată într-o direcție, cum de nu se înmulțesc în altă direcție ? Pinza se propagă numai în lungime și lățime, dar nu se îngroașă. Altminteri ar deveni diformă. Ciudate ființe, parcă ar exista un agent de circulație care le dirijează în sens unic.

Mușat începu iar să se plimbe prin odaie :

— Cu asta mi-am bătut capul foarte mult. De fapt, într-un sens, asta e chiar miezul descoperirii. Inchipuie-ți că un *Bombix Mori*, în loc să-și depene firul pe o gogoasă, ar învăța să-l prepare și să-l țesă de-a dreptul în pînză de mătase. Pare imposibil. Tot natura mi-a oferit răspunsul. Uită-te la albine : fagurii lor au o construcție matematică riguroasă. Caștorii fac diguri excelente. Există colonii de corali sau de saprofite care respectă cu sfințenie o anumită arhitectură. O specie de floare are doar patru petale, alia doar cinci, un tip de insectă

are șase piciorușe, alta opt; trifoiul cu patru foi, floarea îl creează parcă numai ca să ne atragă atenția, printr-o excepție, asupra unei reguli obișnuite a ei — precizia, exactitatea. N-am reușit până acum să creez decît un singur tip de țesătură într-o singură culoare. Dar, cu vreo zece oameni capabili și de încredere, cărora să le pot împărtăși secretul, aș putea în vreo doi ani realiza tot ce se poate închipi în materie de culori și pinzeturi fine și să las departe, în urmă, toate fabricile de textile din lume.

La mii de kilometri depărtare, în Otlonto, auzind aceste cuvinte, Orsini se înfioră.

73

Mușat vorbea mai departe :

— Ceea ce importă cel mai mult e însă descoperirea principiului. Ani de zile am înnebunit de gelozie privind „mătasea broaștei“, o plantă rudimentară, dar care mi se părea una din culmile măiestriei de textilist a naturii. Am cărat în spinare zeci de saci cu spirule. Știi ce sînt ? Niște gingășii mici care produc scoici. Mase uriașe de keratină, milioane de scoici pe care le lasă pe plăjile continentului american. Numai ele m-au apropiat de descoperire. Căci, domnule Cristea, am lucrat fără succes în vreo zece birouri de cercetări, unde trebuia să mă lupt ca să fiu lăsat să lucrez chiar și singur, noaptea; ziceau că sînt un nebun periculos. După ani de zile, am ajuns la concluzia că, pe pămîntul nostru, nu există suficiente elemente ca să se creeze o pinză ca aceea de care ți-am pomenit.

— Doar n-ași adus-o din Marte! replică Cristea, intrigat.

— Nu din Marte, dar dintr-o lume aproape la fel de necunoscută. Ideea mi-a venit tot printr-o asociație neașteptată, tot stînd de vorbă cu Roxana. Crescuse, începuse să-i placă mitologia. Trăgea cu urechea la ce vorbim noi. Trebuie să-ți spun că vorbeam uneori cu nevasta mea. Savanți care lucrează în sihăstrie or fi existat altădată, dar astăzi, în veacul colectivismului, omul de știință are nevoie de un permanent schimb de idei. Pe mine însă — care mă simțeam înconjurat de oameni teribil de individualiști, sau cel puțin nesiguri, la un stăpin necruțător ca „Textinghouse“ sau „Wessemer“, care m-ar fi înghițit cu invenție cu tot de-ar fi știut ce pregătesc — pe mine, așadar, tăcerea mă înnebunea. Și de aceea, deși Marieta mea nu-i specialistă, vorbeam citeodată cu ea. Aveam în vremea aceea două obsesii. Prima era noua descoperire a sovieticilor în domeniul acidului ribonucleic. Știi probabil că anii trecuți cîteva savanți sovietici au pătruns mai adînc în structura acidului ribonucleic și deci a mecanismelor care dirijează ereditatea. Asta m-a bucurat nespuse de mult, căci fără descoperirea lor crearea ființei „pinzogene“ ne-ar fi cerut mii de ani de transformări lente: aș fi rămas ca grecul acela care a inventat acum vreo trei mii de ani motorul cu aburi, dar care, din cauza tehnicii rudimentare a vremii lui, n-a jucat nici un rol în evoluția omenirii decît cel mult ca unul din creatorii de jucării și curiozități. Fără descoperirea sovieticilor, aș fi trebuit să mă resemnez și eu cu ideea că peste vreo cîteva mii de ani va apărea cine știe ce Stephenson care va avea posibilități să realizeze ce n-am putut eu realiza din lipsă de mijloace. A doua obsesie a mea erau nucleoproteinele, albuminoidele, în general materia vie și combinațiile orga-

nice. Roxana, care citea legende mitologice, m-a întrebat într-o bună zi :

— Tăticule, „substanțele proteice“ de care vorbești sînt substanțe făcute de Proteus ?

Î-am explicat, ca la școală, că proteicele sînt compuși naturali, ca părul, fibrina, albușul din ou, cuprinzînd toate aminoacizi. De atunci numele lui Proteus a început să mi se învîrtă în minte. De cite ori mă gîndeam la descoperirea mea — și mă gîndeam tot timpul — îmi venea în minte numele vechiului zeu. Și atunci, ca să scap odată de obsesia asta, am luat și am analizat personalitatea lui Proteus. Rudă cu Neptun, stăpînul mărilor, Proteus are darul profeției și știe întotdeauna adevărul. Dar nu vrea să-l spună. Dacă nu izbuțești să-l iei pe nepregătite, se ferește de tine, se deghizează, ia alte forme. Asta, într-adevăr, amintea de invenția mea : o taină a naturii, ascunsă, pe care natura nu mă va lăsa s-o surprind decît pe nepregătite. Dar semănau, și mai mult, în altă privință. Proteus, din cauza neîncetatei sale schimbări de înfățișare, a devenit un simbol al schimbărilor. Or, eu căutam o materie cu proprietăți atotschimbătoare, o ființă proteică în stare de a transforma orice materie organică în valuri de pinză.

Aici Mușat se întrerupse din plimbare, se repezi la fotoliul în care se înfundase Cristea, îl trase de braț și îl duse în fața ferestrei. Mina stîngă și-o petrecuse pe după umerii Marietei. Se uita la valurile plumburii care, izbite de stîncă, lăseau să se vadă o clipă trimbe imense de spumă albă : era o reprezentare grafică, în culori, a unui țipăt, un țipăt al valului izbit de stîncă, țipăt de durere sau îndemn la asalt.

Pauza îi făcu pe Orsini și Bigellow să se privească îngrijorați : nu cumva tocmai acum, în momentul suprem al descoperirii, cei doi vor fi ieșiți din odaie ? Agentul din pod nu mai putu să reziste și își aprinse a doua țigară.

La fereastră, o bună bucată de vreme, cei trei priviră gînditori marea, fiecare cu gînduri diferite.

— Simțeam, vorbi Mușat într-un tîrziu, că mi-a scăpat tocmai trăsătura principală a portretului lui Proteus. M-am uitat într-o mitologie și mi-am amintit. Toate valurile mării nu erau decît milioane de forme înșelătoare pe care Proteus le trimitea la suprafață pentru a-și ascunde adevărurile. M-am gîndit cu recunoștință la filozofia poetică a vechilor elini : ei legaseră ideea de schimbare de valurile mării. Ei îmi arătau, după mii de ani, că zeul schimbărilor șade în atotschimbătoarea mare și că adevărul se ascunde sub valurile mării. Atunci am sărit în picioare și am strigat : „Aici e ! Mă arunc în mare !“, și Marieta s-a speriat că, în sfîrșit, momentul mult temut de ea a sosit și că soțul i-a înnebunit, dar eu am sărutat-o și am rîs, că nu sînt nebun, și i-am povestit că pămîntul nostru e un pirlit față de mare, că acolo, în mare, sub valurile schimbătoare, se află o faună și o floră mult mai bogate decît cele de pe pămînt. După o lună de certuri, m-am mutat la alt laborator, situat la marginea mării, și trei zile mai apoi făceam prima mea coborîre sub valurile oceanului, într-o sferă de sticlă. Știam că Proteus nu-mi va oferi de-a gata ceea ce îmi trebuie. Dar mă gîndeam să încerc o imbinare a diferitelor organisme anaerobe și aerobe, de mare și de pămînt, să

folosesc acizii ribonucleici la presiuni schimbate, sub acțiunea unor iradiații gama. încercînd să provoc o înmulțire prin sciziparitate, paralel cu o keratinizare unidimensionată, adică... dar lasă, intrăm într-un domeniu mult prea complicat, te plictisesc.

— Nu, nu! stăruie înflăcărat Cristea, desigur că nu înțeleg tot ce-mi spuneți, dar vă asigur că e de-a dreptul palpitant. Dacă nu mă înșel, ne-am apropiat de simburile, sau, cum ați zice, de nucleul descoperirii dumneavoastră.

— Intocmai, îl aprobă Mușat.

74

Rockepont, înalt și uscățiv, îl privea de sus în jos pe măruntul și rubicondul șef al serviciului Balcani.

— Am impresia că Bigellow m-a mirosit, spunea acesta. În ultimele zile a început să ia măsuri singur, pe furiș, deși afacerea Mușat e oarecum o afacere balcanică, de resortul meu. Pentru mine e un risc de a...

— Te privește, îl întrerupse rece Rockepont. Ce ai de raportat?

— Cei o sută de agenți au plecat într-o direcție falsă. Cred că special ca să vă inducă pe dumneavoastră în eroare.

— Vasăzică Bigellow crede că românul e în alt loc?

Omulețul se infoie, dar nu prea mult, căci era totuși în prezența marelui Rockepont, și spuse:

— Bigellow a făcut o manevră formidabilă, pe care sînt sigur că n-o ghiciți. Nici eu n-am izbutit s-o aflu decît după...

— Spune mai repede, lasă vorba de pomană!

— Filează toată poliția din Otlonto și toate vilele și fabricile dumneavoastră din Torida.

Rockepont tresări:

— Dar ce să aibă cu fabricile și cu vilele mele?

— Ei cred că românul s-ar putea să fi fost ascuns de dumneavoastră.

— Bine ar fi, oftă Rockepont.

— Vasăzică dumneavoastră nu știți nimic de așa ceva? îl întrebă șeful serviciului Balcani.

— Fleacuri. Am observat eu că de cînd l-a pocnit românul cu un telefon, în capul lui Bigellow sună „linie moartă”.

— Eu v-aș sfătui să luați mai în serios eventualitatea asta. S-ar putea ca românul să fie ascuns la o vilă de-a dumneavoastră fără să știți.

— Bine, bine, îi zise Rockepont cu aerul cuiva care e plictisit de fleacuri și vrea să scape mai iute de interlocutor.

După ce șeful serviciului Balcani se retrase, pe fața lui Rockepont reapăru obișnuita lui expresie de încordare. Apăsă pe un buton și întrebă:

— Alo, Jimmie, ești acolo?

— Da, da!

— Cîți oameni poți mobiliza pînă într-o oră pentru o acțiune mare?

— Oricît!

— Atunci într-o oră să ai pregătiți o mie de oameni.

— Aoleu, păi nu m-am gândit la chiar atât de mulți.

— Te privește, zise Rockepont. Pune-ți aghiotanții să-i stringă și vino-ncoace să discutăm mai amănunțit. Trebuie să acționăm repede și cu toată forța.

75

Mușat rămăsese cu fața la mare. Era îmbrăcat într-un costum de „homespun“, puțin cam larg pentru el. Figura-i smeadă, slabă și musculoasă, cu ochi negri care alergau agitați sub o frunte mereu încrețită întrebător, avea acum întipărită pe ea un aer de blindețe și ironie, ca și când vederea mării i-ar fi stîrnit cine știe ce gânduri. Stătea așa, cu mina stingă petrecută după umărul soției sale, iar Cristea tăcea demonstrativ, în semn de respect pentru marea care o ghicea îndărătul simplității acestui om. Mușat fusese mareț în suferință, în rezistența la torturi, în patriotism și se dovedea acum mareț în gândire. Cristea dădea semne că ar fi vrut să-l mai audă vorbind — doar se apropiaseră de miezul descoperirii lui Mușat —, dar inginerul, după ce rostise cuvîntul „întocmai“, a rămas pierdut, cu fața la mare.

— Sînt un om simplu, un autodidact care a învățat ceva filozofie, spuse Cristea într-un tîrziu, dar eu găsesc că descoperirea dumneavoastră este, într-un fel, cea mai mare descoperire umană care a existat vreodată de la descoperirea focului pînă azi. Într-adevăr, aburul, electricitatea, atomul n-au însemnat decît descoperirea unor noi forme de energie. Descoperirea focului a inaugurat era de prelucrare a naturii de către om. Descoperirea dumneavoastră, într-un fel, marchează o revenire dialectică, pe un plan infinit mai înalt, la altă etapă. În faza primitivă, omul lua de-a gata din natură ce găsea: fructe, carne crudă, blănuri. Bețele, uneltele, focul l-au ajutat să frigă carnea, să nu mai ia fructele de-a gata, ci să învețe agricultura, pomicultura. Acum, dacă izbutim să avem stofe care cresc de la sine, înseamnă „revenirea“, într-un fel, pe un braț mai înalt al spiralei, la perioada cînd omul n-avea decît să întindă mina spre pom ca să culeagă fructul. Desigur, munca va exista, dar altfel de muncă, o muncă de concepție, de dirijare; 80% din materiile necesare vieții — adică îmbrăcămintea, plus materii plastice pentru confecții, plus o bună parte a mincării — eu le văd de acum înainte, pe mii de ani, dezvoltîndu-se singure. În aceste condiții, trusturi capitaliste de felul lui „Wessemer“ devin și mai perimate decît au fost. Inventatorul primitiv, deschizător al erei focului, a rămas necunoscut. De deschizătorul erei noi însă, se va lega mereu numele țării noastre, al Romîniei. Sînt mindru, tovarășe Mușat — sper că îmi permiteți să vă spun tovarăș — și abia aștept să transmit prin T.F.F., cod cifrat, datele ce interesează guvernul nostru.

Mușat se întoarse de la fereastră ca iluminat de o idee subită:

— Explicațiile teoretice n-au mare valoare în cazul de față. Mult mai mult ar prețui ele dacă le-am însoți de o demonstrație practică. Nu sîntem prea departe de uzinele Blacktown. Tot stăm noi și așteptăm momentul trecerii graniței. Ce-ar fi să ne repeczim pînă acolo. Mi-e un dor de lucru...!

— Minunaț, grozav! se inflcăără Cristea.

Figura lui Mușat se înnegură :

— Dar am uitat că e imprudent. Chiar în vizuina lupului.

Cristea rămase o clipă țepăn în mijlocul odăii, apoi își trecu mina peste față și zîmbi cu un aer vinovat :

— M-am lăsat atît de prins de toate povestirile dumneavoastră fantastice, că am pierdut contactul cu realitatea. Trebuie să primesc lecții de conspirativitate de la dumneavoastră !

Își ump!u pipa domol și, trăgînd din ea, își miji ochii șiret :

— Totuși n-ar fi imposibil... Avem în uzine un puternic comitet revoluționar. La Blacktown au fost niște greve strașnice. Am putea merge acolo chiar după masă, dar pentru asta trebuie să iau contact telefonic cu tovarășii de acolo.

Se îndreptă către ușă, s-o deschidă, și tresări speriat cînd o formă imprecisă îi țîșni la picioare. Tex, griffonul, intrase voios prin odaie, mîriînd cu niște intonații muzicale, de parcă ar fi cîntat. În urma lui intrară, năvală. Roxana și Puiu.

— Tăticule, zise Puiu, e un om rău ascuns în pod. Ne-am jucat de-a indienii ; l-a mirosit Tex și ne-am uitat și l-am văzut printr-o crăpătură.

76

— Gata ! țîpă Orsini, zvrîlînd casca cît colo. Finita la commedia ! Bigellow, ia-ți oamenii, dăm asaltul ! Cred că agentul nostru va fi mîrt în două minute. În cinci minute, romînul o s-o șteargă. Cîți oameni ai ?

— Cinci sute !

— Puțini ! Imi trebuie... Ce ghinion, pentru un afurisit de cățel !

— Cinci sute nu ajung ?

— Mi-e frică de Rockepont. Despre o manevră atît de mare, s-ar putea să afle și el. Ne-am mai înfruntat odată.

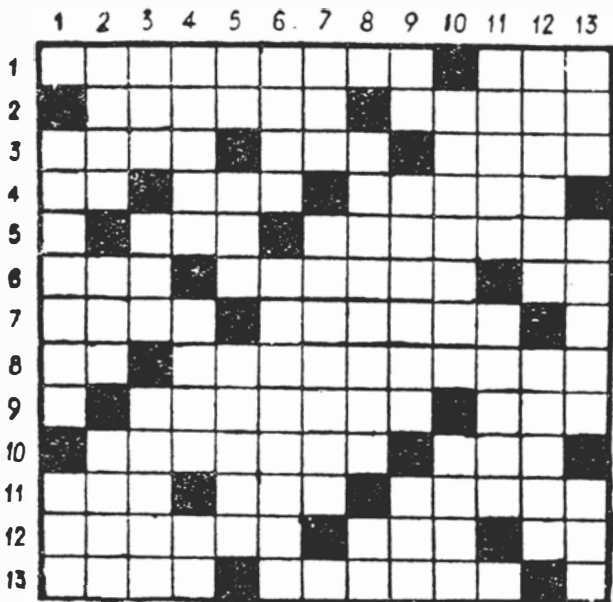
— Atunci să luăm puțini !

— Nu știi cîți alcătuiesc grupul lui Cristea acela. Te-ai îngrijit de avioane de transport cu reacție ? Cît durează drumul pînă acolo ?

(Sfîrșitul în numărul viitor)

C A S E

ORIZONTAL :

1) Autorul romanului „Hanul Ancuței” — Casa de Economii și Consemnațiuni ; 2) Autorul melodiei „Castelul Rosamundei” — Stațiune balneară la Marea Baltică în U.R.S.S. ; 3) Autorul cărții „Casa pădurarului” — Omăt — Sadridin ..., cunoscut poet tadjic ; 4) Casa(toria) la vechi saxonii sau A merge la... antica Romă — A locui — Locuință statornică (fig.) ; 5) Acareturi sau dependențe... transilvănești — Autorul tabloului „Peisaj cu case” ; 6) Stolă de casă — Cîrciumă de țară (Mold.) — Servește ; 7) Cuvînt din cîntecele de leagăn — Elev sau ucenic care locuiește într-un cămin ; 8) Înăuntru! — Era s-o pățească din cauza lui Dincă binagiul, care, inversînd numărul casei lui Jupîn Dumitrache, l-a făcut să nimerască în dormitorul Vetei, în loc de al Zifei (din „O noapte furtunoasă” de Caragiale) ; 9) Imprejmuiesc casele, grădinile etc. — Ornamant arhitectural pe zidurile unei clădiri ; 10) Piatră ornamentală folosită în construcția clădirilor — A rămîne peste noapte... în casa altuia (Mold.) ; 11) Pronume — Rege în Wessex — Slărîmături de cărămidă, tencuială și moloz provenite din dărîmarea unei clădiri ; 12) Stabilite în altă casă — E folosit la țară, la șleuirea pereșilor caselor — Șase la romani ; 13) „Casa cu... fete”, operetă de Schubert — Clădire cu dependențele ei.

VERTICAL :

1) „Casa cu ...”, roman de Cehov — Stațiune de mașini și tractoare ; 2) Titlul inițial al poeziei „Balada chiriașului grăbit” a lui Topîrceanu — Își are și el „casa” lui — Popor care a dat omenirii minunate construcții de artă, printre care celebrele palate „Alhambra” și „Alcazar” ; 3) Răsufare — Casă de la marginea drumurilor de țară — Luminau vechile case țărănești (pl.) sau păsări... cicălitoare ! 4) Casele de vizavi — Clanța de la poartă — Usturoi ; 5) Inițialele celui ce a scris piesa „Piatra din casă” — Interjecție de alungat animalele — Unul care stă numai în casă (fig.) ; 6) Nume feminin — Își face în fiecare primăvară cuibul sub streșina aceleiași case ; 7) Unealtă casnică (pl.) — „Casa din strada Cele patru...”, scriere pentru tineret de Viver Colette ; 8) „O... la castel”, titlul unui film sovietic — Notă muzicală ; 9) Unu și Unal — Motiv pentru care îți asiguri casa la A.D.A.S. (pl.) — Perete de piatră, zid ; 10) Autorul picturii „Interior” — Locuitoare din Munții Apuseni ; 11) Oraș în apropierea piramidelor — Satul în care te-ai născut ; 12) Operă de Verdi — Autorul cărții pentru copii „Vitea Maleev la școală și acasă” ; 13) Locul lor e în grajd — Singura insulă în apropierea „Casei de granit” din romanul „Insula Misterioasă” de Jules Verne — Îngrădește unele case.

2
0
1
2

prelucrare
&

editor

Costin Teo Graur

I.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltulală, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

dandher
flash_gordon
evlgheorghe
krokodylu
progressivefan3
car_deva
oollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
ftzikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiunile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU